

Referat af 1. møde i følgegruppen for naturgenopretningsprojektet i Alling Ådal, afholdt d. 9. november 2009 i Voldum-hallens multi-lokaler.

Til stede var: Jens Bonde Poulsen, Dansk Ornitologisk Forening Østjylland; Otto Hansen, DN-samråd Østjylland; Michael Søfeldt, Voldum lokalråd; Jens Høyer, Alling Ålaug; Susanne Koch, Mygind Borgerforening; Jens Gregersen, Norddjurs kommune; Christian O. Christensen, Favrskov kommune; Rikke Milbak Mortensen, Favrskov kommune; Hanne Wind-Larsen, Randers kommune; Hanne Krogsgaard, Favrskov kommune; Uffe Laursen, Skov- og Naturstyrelsen, Kronjylland; Kjeld Lundager Jørgensen, Skov- og Naturstyrelsen, Himmerland.

Øvrige medlemmer af følgegruppen var ikke til stede: en repræsentant for Randers Sportsfiskerklub og Syddjurs kommune; Annette Gårdsted, Årslev Borger- og beboerforening; Martin Højholt, Mygind Beboerforening; Henrik Bernberg, Hørning og Omegns Borgerforening; Lars Andersen Friluftsrådet Østjylland; Lis Pedersen, Lime Beboerforening

1. Indledning og præsentation.

Uffe Laursen gjorde rede for Skov- og Naturstyrelsens forventninger til den lokale følgegruppe.

Gruppen er tænkt som et forum, hvor man fra Skov- og Naturstyrelsen, Kronjylland kan orientere om projektets fremdrift og anlægsarbejdet udførelse og få tilbagemeldinger herpå.

Samtidig vil vi meget gerne høre om de lokale ønsker og ideer, der retter sig mod planlægningen af rekreative tiltag, såsom stier, opholdspladser, udkigstårne o.l..

2. Orientering om naturgenopretningsprojektet og aktuel status.

Kjeld L. Jørgensen, SNS, gennemgik indholdet i det aktuelle projekt, herunder hvilke ændringer der er sket med projektet undervejs i forløbet.

Projektet har som overordnet formål 1) at begrænse næringsstofførslen til Alling å og dermed Randers Fjord med i alt ca. 100 t N, 2) genskabe natur i ådalen og 3) øge de rekreative muligheder.

På grund af projektets størrelse er der udarbejdet en VVM-redegørelse for projektet. Som resultat heraf er projektet blevet ændret på nogle punkter i forhold til det projekt, som Århus Amt oprindeligt præsenterede.

En strækning af Alling Å neden for Årslev vil blive flyttet tilbage til sit oprindelige forløb, der stadig kan erkendes i terrænet og som i dag er skel mellem Årslev og Voldum sogne og dermed også kommunegrænsen mellem Randers og Favrskov kommuner. Det drejer sig om en strækning på ca. 2 km, der vil blive gravet og udformet med en tilstræbt naturlig variation.

Det har været projektets mål at grødeskæring i Alling Å på strækningen fra Ølstvadbro til Vester Alling skal ophøre. Under projektbearbejdningen er det dog ændret til, at der skal ske en begrænset grødeskæring fra Nybro til Sjellebro. Dette sker for at

beskytte og bevare nogle værdifulde rigkærs lokaliteter umiddelbart øst for Nybro, der ellers vil trues af oversvømmelse og tilgroning.

Status på projektet er, at VVM-tilladelsen sammen med de nye kommuneplantillæg blev givet i november, og afgørelsen er ikke senere blevet påklaget.

Der forhandles i øjeblikket med de berørte lodsejere i forbindelse med jordfordelingen, der har skæringsdato 1. marts, og hvor også de øvrige lodsejeraftaler gerne skal være indgået.

Når aftalegrundlaget er på plads skal der udarbejdes en detailprojektering, og der skal indhentes godkendelser efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven.

Hvis tidsplanen holder, vil anlægsarbejdet kunne påbegyndes i efteråret 2010 og formentlig afsluttes i foråret 2011.

Der er konstateret forekomst af signalkrebs i Alling Å. Signalkrebs, der er en nordamerikansk krebsart, truer den hjemmehørende krebsart, flodkrebs, og der er derfor på initiativ af kommunerne omkring Alling Å med Randers kommune i spidsen igangsat en bekæmpelsesplan.

Indsatsen finansieres af kommunerne og Skov- og Naturstyrelsen gennem et grønt partnerskabsprojekt, som også støttes af Randers Sportsfiskerklub, DN, Friluftsrådet og lokale lodsejere. Bekæmpelsen koordineres af folk på Center for Vildlaks, der har en afdeling på Brusgaard.

3. Forslag og ideer til rekreative elementer inden for projektområdet.

Kjeld L. Jørgensen indledte punktet med at omtale, hvilke foreløbige ideer til rekreative elementer, der blev arbejdet med i projektet.

Der forhandles med lodsejere om at skabe en stiforbindelse på tværs af ådalen mellem Årslev og Hvalløs ved at forbinde eksisterende markveje på begge sider af ådalen med en ny sti over den nyslyngede å. I den forbindelse overvejes at etablere en opholdsplads neden for Årslev på kanten af ådalen. Ligeledes overvejes om en lille P-plads oven for den gamle grusgrav v. Hvalløs.

Der forhandles aktuelt om opsætning af 2 fugletårne langs skovvejen, på nordsiden af Mygind Skoven, der udgør grænsen til projektområdet på de østlige af Clausholm Enge.

I Hørning enge er der mulighed for at færdes ad eksisterende markveje mellem enge og den dyrkede jord. Der forhandles om, at gøre denne adgangsvej mere offentligt kendt med skiltning og vist på kommende kortborde.

Kjeld L. Jørgensen understregede, at gennemførelse af disse og andre ideer forudsætter, at der indgås frivillige aftaler med de berørte lodsejere. Der er således grund til at være forsigtig i omtalen af de nævnte tiltag, da evt. modstand fra lodsejerne kan umuliggøre gennemførelsen.

Herefter var det tid til kommentarer og forslag fra følgegruppen.

Der var generelt opbakning til de skitserede ideer. Det blev fra nogen sider vægtet, at stier var mere attraktive, hvis de kunne udformes som rundture eller med stisløjfer for at undgå at gå samme vej frem og tilbage. Det blev dog også nævnt, at en sti kan give meget forskellig oplevelse på hhv. udtur og hjemtur.

Der blev fremsat ønske om etablering af egentligt fugletårn oven for Hvalløs Kær.

Der blev også ønsket, at stien langs Hørning Enge kunne føres over åen og få forbindelse til Nybro.

Offentlig adgang på privatejede arealer sætter krav til, at evt. hunde holdes i snor. Der var enighed om, at det udover ved skiltning ofte bedst kan sikres ved kollektiv regulering blandt de lokale beboere. Det gav samtidig anledning til, at der blev efterlyst muligheden for offentlige hundeskove i Kronjyllands området.

Med hensyn til fugletårne var der på den ene side ønske om høj kvalitet med kikkertudstyr og infotavler. Andre advarede imod at sætte dyre kikkerter op, da de meget let bliver genstand for tyveri.

Forslag om at kombinere gangbro over den nyslyngede Alling Å med etablering af nye gydepladser, der kan give særlige oplevelsesmuligheder for dem der passerer broen.

Overordnet blev der opstillet følgende prioritering af de rekreative tiltag:

1. Etablering af stidagang
2. Fugletårne
3. Etablering af ly
4. Boardwalk (en slag gangbro), der kan give adgang ud over vådere partier
5. Bålhuse, der især er egnet for børnehavebørn og større børn

Da projektøkonomien er begrænset, blev der også opfordret til, at man lokalt kan formulere udvidede ønsker og søge særskilte midler til bedre friluftsliv.

I forhold til den videre planlægning, blev der opfordret til, at der bliver lagt kortmateriale ud på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside.